Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (kolmas koda)

13. detsember 2016*

Ühine välis- ja julgeolekupoliitika — Osama bin Ladeni, Al-Qaida võrgu ja Talibaniga seotud teatud isikute ja üksuste vastu suunatud piirangud — Määrus (EÜ) nr 881/2002 — Sellise isiku rahaliste vahendite ja majandusressursside külmutamine, kes on kantud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni organi koostatud loetellu — Sellise isiku nime kandmine määruse nr 881/2002 I lisas sisalduvasse loetellu — Tühistamishagi — Mõistlik aeg — Kohustus kontrollida ja põhjendada esitatud põhjenduste sisulist põhjendatust — Kohtulik kontroll

Kohtuasjas T-248/13,

Mohammed Al-Ghabra, elukoht London (Ühendkuningriik), esindajad: *barrister* E. Grieves ja *solicitor* J. Carey,

hageja,

versus

Euroopa Komisjon, esindajad: M. Konstantinidis, T. Scharf ja F. Erlbacher, hiljem M. Konstantinidis ja F. Erlbacher,

kostja,

keda toetavad

Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik, esindajad: S. Behzadi-Spencer ja V. Kaye, seejärel V. Kaye, seejärel S. Brandon ja lõpuks C. Crane, keda abistas T. Eicke, *QC*,

ning

Euroopa Liidu Nõukogu, esindajad: J.-P. Hix ja E. Finnegan,

menetlusse astujad,

mille ese on ELTL artiklile 263 tuginev hagi, milles palutakse tühistada esiteks komisjoni 10. jaanuari 2007. aasta määrus (EÜ) nr 14/2007, millega 74. korda muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 881/2002, millega kehtestatakse teatavate Osama bin Ladeni, Al-Qaida võrgu ja Talibaniga seotud isikute ja üksuste vastu suunatud eripiirangud ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 467/2001 (ELT 2007, L 6, lk 6), osas, mis puudutab hagejat, ja teiseks tühistada komisjoni 6. märtsi 2013. aasta otsus Ares (2013) 188023, milles kinnitatakse hageja nime jätmine isikute ja üksuste loetellu, kellele kohaldatakse nõukogu 27. mai 2002. aasta määruse (EÜ) nr 881/2002, millega kehtestatakse teatavate Osama bin Ladeni, Al-Qaida võrgu ja Talibaniga seotud isikute ja üksuste vastu suunatud eripiirangud ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 467/2001, millega

* Kohtumenetluse keel: inglise.

keelustatakse teatavate kaupade ja teenuste eksport Afganistani, laiendatakse Afganistani rühmitusega Taliban seotud lennukeeldu ning rahaliste vahendite ja muude finantsallikate külmutamist (EÜT 2002, L 139, lk 9; ELT eriväljaanne 18/01, lk 294) sätteid,

ÜLDKOHUS (kolmas koda),

koosseisus: president S. Papasavvas, kohtunikud E. Bieliūnas ja I. S. Forrester (ettekandja),

kohtusekretär: ametnik S. Spyropoulos,

arvestades menetluse kirjalikku osa ja 17. veebruaril 2016 toimunud kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

otsuse [1]

Vaidluse taust

1 12. detsembril 2006 lisati Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi taotlusel hageja Mohammed Al-Ghabra nimi loetellu, mille Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) Julgeolekunõukogu 15. oktoobri 1999. aasta resolutsiooniga 1267 (1999) asutatud sanktsioonide komitee oli koostanud olukorra kohta Afganistanis (edaspidi „sanktsioonide komitee loetelu“), kui Al-Qaida organisatsiooniga seotud isik.

2 Komisjoni 10. jaanuari 2007. aasta määrusega (EÜ) nr 14/2007, millega 74. korda muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 881/2002, millega kehtestatakse teatavate Osama bin Ladeni, Al-Qaida võrgu ja Talibaniga seotud isikute ja üksuste vastu suunatud eripiirangud ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 467/2001 (ELT 2007, L 6, lk 6, edaspidi „vaidlustatud määrus“), kanti M. Al-Ghabra nimi seega isikute ja üksuste loetellu, kelle rahalised vahendid ja muud ressursid tuleb külmutada vastavalt nõukogu 27. mai 2002. aasta määrusele (EÜ) nr 881/2002, millega kehtestatakse teatavate Osama bin Ladeni, Al-Qaida võrgu ja Talibaniga seotud isikute ja üksuste vastu suunatud eripiirangud ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 467/2001, millega keelustatakse teatavate kaupade ja teenuste eksport Afganistani, laiendatakse Afganistani rühmitusega Taliban seotud lennukeeldu ning rahaliste vahendite ja muude finantsallikate külmutamist (EÜT 2002, L 139, lk 9; ELT eriväljaanne 18/01, lk 294) (edaspidi „vaidlusalune loetelu“).

3 12. juuni 2007. aasta kirjas teatas Ühendkuningriigi Välis- ja Rahvaste Ühenduse Ministeerium (United Kingdom Foreign and Commonwealth Office, edaspidi „FCO“) hagejale, et Ühendkuningriik oli taotlenud tema nime kandmist sanktsioonide komitee loetellu. FCO edastas lisaks hagejale „koopia põhjenduste kokkuvõtte osast, mida võib avaldada“ ja millega seda taotlust põhjendati, lisades, et „riikliku julgeoleku kaalutlustel ja võttes arvesse andmete tundlikku laadi, oleks üldise huviga vastuolus avaldada kogu [põhjenduste] kokkuvõte“.

4 Hageja pöördus 13. veebruari 2009. aasta kirjas Euroopa Ühenduste Komisjoni poole, et taotleda vaidlusaluses loetelus teda puudutava kande uut läbivaatamist ja vaidlustada selle loetelu seaduslikkust vastavalt 3. septembri 2008. aasta kohtuotsusele Kadi ja Al Barakaat International Foundation *vs.* nõukogu ja komisjon (C-402/05 P ja C-415/05 P, edaspidi „kohtuotsus Kadi I“, EU:C:2008:461).

1 — Esitatud on üksnes käesoleva kohtuotsuse punktid, mille avaldamist peab Üldkohus otstarbekaks.

5 8. mai 2009. aasta kirjas teatas komisjon hagejale, et komisjonil puudub põhjenduste ülevaade, mille alusel tema nimi kanti sanktsioonide komitee loetelusse (edaspidi „põhjenduste ülevaade“), ja lisas, et ta edastab selle hagejale niipea, kui kõnealune komitee selle talle saadab.

6 10. mai 2010. aasta kirjas edastas komisjon hagejale põhjenduste ülevaate, mille oli komisjonile saatnud sanktsioonide komitee ja mis oli sõnastatud järgmiselt:

„Mohammed Al-Ghabra […] kanti [sanktsioonide komitee loetellu] 12. detsembril 2006 vastavalt [ÜRO julgeolekunõukogu] resolutsiooni 1617 (2005) punktidele 1 ja 2 kui Al-Qaida, Osama bin Ladeni ja Talibaniga seotud isik, kuna ta „osales Al-Qaida ja Harakat ul-Mujahidini poolt, koos nende organisatsioonidega, nende nimel või nende toetuseks toime pandud tegude või tegevuse rahastamises, korraldamises, võimaldamises, ettevalmistamises või läbiviimises“, ning kuna ta tegutses „nende nimel värbamisega“.

Lisateave

Mohammed Al-Ghabral olid regulaarsed kontaktid tähtsate vastutavate isikutega Al-Qaidas. 2002. aastal kohtus M. Al-Ghabra Al-Qaida operatsioonide juhi Faraj Al-Libi’ga.

M. Al-Ghabra mängis keskset rolli Ühendkuningriigi noorte moslemite radikaliseerimises nii otseste kontaktide kui ka äärmusliku sisuga materjalide levitamise teel. Pärast nende isikute radikaliseerimist ärgitas ta neid ühinema Al-Qaida eesmärgiga ning soodustas sageli nende reise, ning tänu laiale kontaktide võrgustikule aitas kaasa nende liitumisele Al-Qaida treeninglaagritega. Mõned neist isikutest võtsid seejärel Ühendkuningriigist lähtuvalt osa terrorirünnakute korraldamisest välismaal.

M. Al-Ghabra toetas ühtlasi materiaalselt ja logistiliselt Al-Qaidat ja teisi organisatsioone, millest osad annavad samuti logistilist toetust Al-Qaidale. Ta korraldas reise Pakistani, et värvatud isikud saaksid kohtuda Al-Qaida kõrgete vastutavate isikutega ja läbida konkreetset terroristi väljaõpet. Paljud neist isikutest naasid Ühendkuningriiki ja viisid seal läbi salajast tegevust Al-Qaida nimel. Lisaks andis M. Al-Ghabra vahetut abi isikutele, kes olid seotud terroristliku tegevusega Ühendkuningriigis ja mujal, toetades neid rahalistelt, logistiliselt ja materiaalselt. Ühtlasi võimaldas ta Ühendkuningriigis elavate isikute reisi Iraaki, et need saaksid seal võidelda ja teisi võitlejaid toetada.

M. Al-Ghabral olid tihedad suhted Harakat ul-Mujahidini/HuMiga […] ja ta läbis terroristi väljaõppe ühes HuMi laagris. HuM saatis M. Al-Ghabra tagasi Ühendkuningriiki, et ta saaks seal tema nimel rahalisi vahendeid koguda.

[…]“.

7 Hageja saatis 8. juuli 2010. aasta kirjaga oma märkused komisjonile, et lükata ümber põhjenduste ülevaates tema vastu esitatud väited, ja paluda tõendeid, mis neid väiteid peaksid kinnitama.

8 Komisjon andis 10. septembri 2010. aasta kirjas teada, et ta oli hageja kirja kätte saanud ning et ta kavatseb läbi vaadata tema nime kandmise vaidlusalusesse loetellu. Lisaks teatas komisjon hagejale, et ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1904 (2009) alusel on tal võimalus esitada ÜRO vahendajale sanktsioonide komitee loetelust kustutamise taotlus.

9 18. jaanuari 2011. aasta kirjaga edastas komisjon sanktsioonide komiteele hageja 8. juuli 2010. aasta märkused ja palus komiteelt täiendavat teavet põhjenduste kohta, miks hageja nimi kanti selle komitee loetellu.

10 22. märtsi 2011. aasta kirjaga pöördus hageja uuesti komisjoni poole.

11 3. mai 2011. aasta kirjaga teatas komisjon hagejale, et ta kavatseb uuesti läbi vaadata hageja nime kandmise vaidlusalusesse loetellu ja et see uuesti läbivaatamine võtab arvatavasti veel mitu kuud, kuna ta ootab endiselt vastuseid oma täpsustuste taotlusele. Samas kirjas soovitas komisjon uuesti, et hageja pöörduks ÜRO vahendaja poole.

12 28. juuni 2011. aasta kirjas vastas hageja komisjonile, et viivitus asja läbivaatamisel ja lõpliku otsuse vastuvõtmisel on vastuvõetamatu, arvestades ründeid tema eraelule. Ta nõudis ühtlasi selle viivituse kohta selgitust.

13 26. augusti 2011. aasta kirjas edastas sanktsioonide komitee komisjonile täiendavat teavet põhjenduste kohta, miks hageja nimi kanti selle komitee loetellu.

14 19. oktoobri 2011. aasta kirjas teatas komisjon hagejale, et tema nime vaidlusalusesse loetellu kandmise uuesti läbivaataamine on endiselt pooleli. Ta andis teada ka sellest, et sanktsioonide komitee oli talle hiljuti edastanud täiendavat „spetsiifilist“ teavet seoses põhjenduste ülevaatega (edaspidi „esimesed täiendavad põhjendused“), nimelt järgmist:

„Mohammed Al-Ghabra on Ühendkuningriigis elav tähtis äärmuslane, kes on seotud suure arvu äärmuslastega. M. Al-Ghabral on pikemat aega regulaarsed kontaktid Pakistanis elavate Al-Qaida kõrgete vastutavate isikutega. 2002. aastal kohtus ta Al-Qaida operatsioonide juhi Faraj Al-Libiga, kes on Al-Qaida kõrge juht, kelle Pakistani ametiasutused 2005. aastal vahistasid ja kes on hetkel Ameerika Ühendriikides vahi all. M. Al-Ghabra elas F. Al-Libi kodus nädal aega. M. Al-Ghabral olid ka regulaarsed kontaktid mitmete Ühendkuningriigis elavate äärmuslastega ning ta võttis osa Ühendkuningriigis elavate isikute radikaliseerimisest äärmusliku sisuga materjalide levitamise teel.

M. Al-Ghabral olid tihedad seosed sõjalise grupeeringuga Cachemire Harakat Ul Mujahidin (HuM). Arvatakse, et M. Al-Ghabra läbis džihaadi väljaõppe HuMi treeninglaagris Aza’s, Kashmiris 2002. aastal. Selles laagris viibimise ajal õppis M. Al-Ghabra käsitlema lahingvintpüsse AK-47 ja püstoleid. Ühtlasi arvatakse, et tal oli kavatsus võidelda Kashmiris, kuid et HuM takistas seda, kuna HuMile oli vaja, et isikud lähevad tagasi Ühendkuningriiki ja koguvad seal rahalisi vahendeid. Pakistanis viibimise ajal kohtus M. Al-Ghabra ka Haroon Rashid Aswatiga, kes hiljem vahistati ja saadeti välja Ühendkuningriiki, et tema üle mõistetaks seal kohut terrorismiga seotud tegevuse eest. H. R. Aswat on hetkel Ühendkuningriigis vahi all ja ootab oma väljaandmist Ameerika Ühendriikidesse terrorismiga seotud tegude eest. Ehkki M. Al-Ghabra varad on külmutatud, on tal jätkuvalt kontaktid äärmuslastega ja ta jätkab äärmuslikku tegevust.

Alates 2009. aasta detsembrist valmistas M. Al-Ghabra ette terrorirünnakuid Ühendkuningriigis asutatud ettevõtjate vastu, kuid tal ei olnud vajalikke vahendeid, et neid lõpuni viia.

[…]“.

15 Samas kirjas täpsustas komisjon, et ta edastab selle teabe hagejale, et ta saaks esitada oma seisukoha enne, kui komisjon võtab vastu uuesti läbivaatamise otsuse, ja et tal on aega kuni 11. novembrini 2011 selle esitamiseks.

16 10. novembri 2011. aasta kirjas vastas hageja komisjonile, et lükata ümber esimestes täiendavates põhjendustes tema vastu esitatud uued asjaolud, mis tema arvates olid suures osas „sarnased nende asjaoludega, mida põhjenduste ülevaates mainiti“, ja nõuda täpsustusi ning tõendite esitamist, mis neid väiteid peaksid kinnitama.

17 17. mai 2012. aasta kirjas edastas sanktsioonide komitee komisjonile uut teavet põhjenduste kohta, miks hageja nimi kanti selle komitee loetellu.

18 29. mai 2012. aasta kirjas teatas komisjon hagejale, et tema nime vaidlusalusesse loetellu kandmise uuesti läbivaatamine on endiselt pooleli. Ta andis teada ka sellest, et sanktsioonide komitee oli talle hiljuti edastanud uut täiendavat „spetsiifilist“ teavet seoses põhjenduste ülevaatega (edaspidi „teised täiendavad põhjendused“), nimelt järgmist:

„2006. aasta augustis andis isik, kelle nimi on Ühendkuningriigi kohtute poolt varjatud initsiaalidega AY, M. Al-Ghabrale üle teatud esemeid, sh videod, mis ülistavad märtrisurma, et saata need Pakistani Al-Qaida äärmuslastele. Need märtrivideod salvestati isikute poolt, kes kuuluvad Ühendkuningriigis asuvasse äärmusrühmitusse ja kes valmistasid ette mitut rünnakut Ühendkuningriigist väljuvate liinilennukite vastu. Need asjaolud leidsid aset pärast mitut kohtumist nende kahe isiku vahel Lõuna-Aafrikas 2006. aasta aprillis-mais, mille eesmärk oli arvatavasti käsitleda islamiäärmuslusega seotud küsimusi.

AY vahistati ja talle esitati süüdistus tapmisega seotud vandenõu ja terroriaktide ettevalmistamise eest, kuid ta mõisteti kohtumenetluses õigeks, ehkki võrgustiku teised liikmed mõisteti süüdi ja neile määrati vanglakaristus rea rikkumiste eest, sh tapmistega seotud vandenõu, pommirünnakuga seotud vandenõu ja terroriaktide ettevalmistamise eest.

Õigeksmõistmise järel kohaldati AY suhtes kohtuliku järelevalvemäärusega [„control order“] kehtestatud piiravaid meetmeid ja talle kohaldatakse endiselt terrorismivastaseid meetmeid, mille kehtestas Ühendkuningriigi siseminister Terrorism Prevention and Investigation Measures Act 2011 [2011. aasta seadus terrorismi ennetamise ja uurimismeetmete kohta] alusel, kuna esinevad mõistlikud põhjused arvata, et ta osales terrorismiga seotud tegevuses, ja kuna need meetmed on vajalikud, et takistada tal uuesti selle tegevusega end siduda.“

19 Samas kirjas täpsustas komisjon, et ta edastab selle teabe hagejale, et ta saaks esitada oma seisukoha enne, kui komisjon võtab vastu uuesti läbivaatamise otsuse, ja et tal on aega kuni 15. juunini 2012 selle esitamiseks.

20 20. juuni ja 10. juuli 2012. aasta kirjades vastas hageja komisjonile, et lükata ümber teised täiendavad põhjendused, rõhutades eelkõige, et neil puudub tõendusjõud. Ta palus ühtlasi komisjonil viia uuesti läbivaatamine lõpule, arvestades esinenud tõsiseid viivitusi.

21 6. märtsi 2013. aasta otsusega Ares (2013) 188023, millest teatati hageja advokaatidele 11. märtsil 2013 (edaspidi „vaidlustatud otsus“), otsustas komisjon pärast uuesti läbivaatamist jätta hageja nimi vaidlusalusesse loetellu.

22 Komisjon märkis vaidlustatud otsuse punktis 5, et põhjenduste ülevaates ning esimestes ja teistes täiendavates põhjendustes sisalduv teave kujutasid endast selle otsuse „kõiki põhjendusi“.

23 Komisjon märkis ühtlasi vaidlustatud otsuse punktis 7, et „pärast [hageja] tähelepanekutega arvestamist, sanktsioonide komiteega konsulteerimist ja määruse nr 881/2002 alusel rahaliste ja majanduslike vahendite külmutamise eesmärkide arvessevõtmist on [ta] endiselt arvamusel, et [tema nime] kandmine [vaidlusalusesse loetellu oli] põhjendatud“. Sellega seoses täpsustas ta eelkõige, et „[hageja] ei esitanud oma tähelepanekutes põhjuseid järeldamaks, et [tema] vastu esitatud väited ei olnud õiged, ega isegi mingeid andmeid [oma] eituste põhjendamiseks“.

24 Komisjon märkis veel vaidlustatud otsuse punktis 9, et tema rakendatud tõendamiskoormist puudutav kriteerium oli see, mille oli koostanud rahapesuvastane töökond (FATF) oma tõlgendusjuhises terrorismi rahastamist käsitlevale III erisoovitusele, st et „[isiku nime] kandmine [vaidlusalusesse loetellu] peaks tuginema mõistlikule alusele või põhjendusele kahtlustada või uskuda, et isik […] on terrorist või ta rahastab terrorismi või terroriorganisatsiooni“.

Menetlus ja poolte nõuded

25 23. aprillil 2013 esitas hageja tasuta õigusabi taotluse, mis registreeriti numbriga T-248/13 AJ, eesmärgiga esitada käesolev hagi.

26 Üldkohtu teise koja presidendi 10. oktoobri 2013. aasta määrusega otsustati võimaldada hagejale tasuta õigusabi ja määrati J. Carey ja E. Grieves teda esindama.

27 Hageja esitas hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 6. novembril 2013.

28 Üldkohtu kolmanda koja presidendi 20. mai 2014. aasta määrusega anti Ühendkuningriigile ja Euroopa Liidu Nõukogule luba astuda komisjoni nõuete toetuseks menetlusse.

29 Ettekandja-kohtuniku ettepanekul otsustas Üldkohus (kolmas koda) avada menetluse suulise osa, ning esitas Üldkohtu kodukorra artiklis 89 sätestatud menetlust korraldavate meetmete raames pooltele kirjalikud küsimused, millest ühele palus vastata kirjalikult enne kohtuistungit ja teistele kohtuistungil.

30 29. jaanuaril 2016 esitas hageja täiendava tasuta õigusabi taotluse.

31 Poolte kohtukõned ja vastused Üldkohtu kirjalikele ja suulistele küsimustele kuulati ära 17. veebruari 2016. aasta kohtuistungil.

32 Üldkohtu kolmanda koja presidendi 20. aprilli 2016. aasta määrusega rahuldati osaliselt täiendava tasuta õigusabi taotlus.

33 Hageja palub Üldkohtul:

— tühistada vaidlustatud määrus teda puudutavas osas;

— tühistada vaidlustatud otsus;

— mõista kohtukulud välja komisjonilt.

34 Komisjon palub Üldkohtul:

— jätta hagi vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata selles osas, mis puudutab vaidlustatud määruse tühistamist;

— jätta hagi ülejäänud osas põhjendamatuse tõttu rahuldamata;

— mõista kohtukulud välja hagejalt.

35 Ühendkuningriik palub Üldkohtul:

— jätta hagi vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata osas, milles paluti vaidlustatud määrus tühistada;

— jätta hagi ülejäänud osas põhjendamatuse tõttu rahuldamata.

36 Nõukogu palub Üldkohtul jätta hagi rahuldamata.

Õiguslik käsitlus

Vastuvõetavus

37 Komisjon, keda toeavad Ühendkuningriik ja nõukogu, väidab, et käesolev tühistamishagi on ilmselgelt hilinemisega esitatud ja on niisiis vastuvõetamatu osas, milles taotletakse vaidlustatud määruse tühistamist hagejat puudutavas osas.

38 Hageja vaidleb sellele vastuvõetamatuse väitele vastu.

39 ELTL artikli 263 kuuendas lõigus on sätestatud, et „[k]äesolevas artiklis sätestatud menetlus tuleb algatada kahe kuu jooksul vastavalt kas meetme avaldamisest või teatavakstegemisest hagejale või nende puudumisel kahe kuu jooksul pärast päeva, mil hageja sellest teada sai“.

40 Käesolevas asjas tuleb tunnistada, et vaidlustatud määruse tühistamistaotlus on ilmselgelt hilinemisega esitatud ja seda sõltumata sellest, millist sündmust tuleb lugeda hagi esitamise tähtaja kulgemise alguseks. Esiteks, kui oletada, et see tähtaeg hakkas kulgema vaidlustatud määruse avaldamisest Euroopa Liidu Teatajas, piisab sellest, kui märkida, et käesolev tühistamishagi on esitatud enam kui kuus aastat pärast seda kuupäeva. Teiseks, kui oletada, et see tähtaeg hakkas kulgema huvitatud isikule teatamisest või selle puudumisel päevast, kui ta sellest teada sai (vt selle kohta kohtuotsus, 23.4.2013, Gbagbo jt *vs.* nõukogu, C-478/11 P–C-482/11 P, EU:C:2013:258, punktid 55–59), siis tuleb märkida, et hageja sai vaidlustatud määrusest teada hiljemalt 13. veebruaril 2009, kui ta pöördus oma advokaatide vahendusel komisjoni poole, et paluda tema nime vaidlustatud loetellu kandmise uuesti läbivaatamist ja vaidlustada selle kande seaduslikkust, kuid ta esitas käesoleva hagi esitamise eesmärgil tasuta õigusabi taotluse alles 23. aprillil 2013.

41 Pealegi ei ole hageja tõendanud ega isegi väitnud, et esinesid Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 45 järgsed ettenägematud asjaolud või vääramatu jõud, mis võimaldaks vaidlustatud määruse tühistamiseks esitatava hagi tähtaja möödumisel jätta tema õigused piiramata.

42 Hageja väidab siiski, et Üldkohtul on „pädevus tühistada vaidlustatud määrus“, kuna see on *ab initio* „ilmselgelt õigusvastane“, sest talle ei esitatud ühtegi põhjendust, kui tema nimi algul vaidlusalusesse loetellu kanti. Hageja rõhutab, et hagi Üldkohtusse peab olema tõhus, mitte aga illusoorne, ning leiab, et kuni talle ei olnud esitanud kõiki põhjendusi, mida komisjon tema vastu kasutas, ei olnud ta suuteline end kaitsma ega isegi esitama Üldkohtule tühistamishagi.

43 Sellega seoses tuleb meelde tuletada, et menetlustähtaegu reguleerivate Euroopa Liidu õigusnormide range kohaldamine ei riku õigust tõhusale kohtulikule kaitsele ega õigust olla ära kuulatud, pidades silmas, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt vastab nende normide range kohaldamine õiguskindluse nõudele ja vajadusele hoida õigusemõistmise käigus ära mis tahes diskrimineerimine või suvaline kohtlemine (vt kohtuotsus, 18.6.2015, Ipatau *vs.* nõukogu, C-535/14 P, EU:C:2015:407, punkt 14 ja seal viidatud kohtupraktika).

44 Täiendavalt ei olnud hagejal mingit takistust esitada tühistamishagi vaidlustatud määruse peale enne nende põhjenduste edastamist, mille alusel tema nimi kanti vaidlusalusesse loetellu, kuna hagi tugines just nimelt sellele, et neid põhjendusi ei esitatud.

45 Eelnevast tuleneb, et käesolev hagi tuleb vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata osas, milles see on esitatud vaidlustatud määruse kohta hagejat puudutavas osas.

Sisulised küsimused

46 Hageja esitab hagi põhjenduseks sisuliselt viis väidet, mis puudutavad esiteks mõistliku menetlusaja põhimõtte rikkumist; teiseks komisjonil lasuva kohustuse rikkumist hinnata ise küsimust, kas hageja täitis asjaomased kriteeriumid, et jätta tema nimi vaidlusalusesse loetellu; kolmandaks tõendamiskoormist ja tõendite kogumist puudutavate eeskirjade rikkumist; neljandaks põhjenduste ülevaates esinevaid vigu, ja viiendaks proportsionaalsuse põhimõtte rikkumist.

Esimene väide, et on rikutud mõistliku menetlustähtaja põhimõtet

47 Hageja väidab, et vaidlustatud otsus on õigusvastane esiteks, kuna talle ei edastatud tervikuna põhjenduste ülevaadet ja esimesi ning teisi täiendavaid põhjendusi mõistliku tähtaja jooksul pärast vaidlustatud määruse vastuvõtmist, ja teiseks, kuna vaidlustatud otsust ei võetud vastu mõistliku aja jooksul pärast seda, kui ta esitas oma märkused vastusena nende põhjenduste edastamisele, takistades temal niisiis mõistliku tähtaja jooksul Üldkohtusse pöörduda. Eelkõige on komisjon põhjendamatult viivitanud protsessi, saates talle kõigepealt esimesed ja seejärel teised täiendavad põhjendused, rikkudes niisiis Euroopa Kohtu praktikat, mille kohaselt kõik põhjendused tuleb esitada „nii kiirelt kui võimalik“.

48 Komisjon, keda toetab nõukogu, vaidleb neile argumentidele vastu.

49 Kuivõrd hageja heidab komisjonile ette, et ta ei edastanud tervikuna põhjenduste ülevaadet ja esimesi ning teisi täiendavaid põhjendusi mõistliku tähtaja jooksul pärast vaidlustatud määruse vastuvõtmist, siis vastab tõele, et 3. septembri 2008. aasta kohtuotsuse Kadi I (C-402/05 P ja C-415/05 P, EU:C:2008:461) punktidest 348 ja 349 tuleneb eelkõige, et asjaomane liidu institutsioon peab määruse nr 881/2002 alusel isiku rahaliste vahendite külmutamise üle otsustades kaitseõiguste järgimiseks (eelkõige õiguse olla ära kuulatud ja õiguse tõhusale kohtulikule järelevalvele) edastama huvitatud isikule asjaolud, mida tema vastu kasutati, või tagama talle õiguse tutvuda nende asjaoludega mõistliku tähtaja jooksul pärast selle meetme kehtestamist.

50 Siinses asjas on juba tuvastatud, et hageja rahaliste vahendite esialgse külmutamise otsuse, mis väljendus vaidlustatud määruses, tühistamiseks esitatud hagi on vastuvõetamatu. Kuna Üldkohtule on kehtivalt kontrolliks esitatud üksnes uuesti läbivaatamise otsus, mis võeti vastu pärast hageja 13. veebruari 2009. aasta uuesti läbivaatamise taotlust, siis sellele kuupäevale eelnevat perioodi ei saa arvesse võtta, et hinnata, kas viimati nimetatud otsus on mõistliku tähtaja jooksul vastu võetud.

51 Mis puudutab 13. veebruarile 2009 järgnenud perioodi, siis ilmneb, et komisjon järgis siinses asjas menetlust, mis kehtestati pärast 3. septembri 2008. aasta kohtuotsuse Kadi I (C-402/05 P ja C-415/05 P, EU:C:2008:461) vastuvõtmist, mille eesmärk oli nimelt kehtestada menetlus, mis tagab huvitatud isikute kaitseõiguste järgimise. See menetlus on hiljem, alates 26. detsembrist 2009 kodifitseeritud nõukogu 22. detsembri 2009. aasta määrusega (EL) nr 1286/2009, millega muudetakse määrust nr 881/2002 (ELT 2009, L 346, lk 42). Mis puudutab „ajaloolisi kandeid“ vaidlusalusesse loetellu, st neid, mis sarnaselt hageja omaga on tehtud enne 3. septembrit 2008, kui see kohtuotsus kuulutati, siis on kehtiv menetlus määruse nr 881/2002 (muudetud kujul) artiklis 7c sätestatu.

52 Esmalt tuleb märkida, et määruse nr 881/2002 artikkel 7c ega ükski muu liidu õigusnorm ei kehtesta tähtaega, mille jooksul pädev liidu institutsioon peab vastu võtma uuesti läbivaatamise otsuse seoses isiku nime kandmisega vaidlusalusesse loetellu.

53 Selles olukorras ilmneb Euroopa Kohtu praktikast, et seda, kas aeg, mis institutsioonil kulus vaidlusaluse akti vastuvõtmiseks, on „mõistlik", tuleb hinnata kõigi kohtuasjale omaste asjaolude alusel, võttes eelkõige arvesse vaidluse tähtsust huvitatud isiku jaoks, asja keerukust ning poolte käitumist (vt selle kohta kohtuotsus, 28.2.2013, Arango Jaramillo jt *vs.* EIP, uuesti läbivaatamine, C-334/12 RX-II, EU:C:2013:134, punkt 28 ja seal viidatud kohtupraktika).

54 Siinses asjas ei ole vaidlust selles, et nii nagu komisjon märkis, edastas ta hagejale järjestikused põhjendused tema nime kandmiseks vaidlustatud loetellu niipea, kui ta need sanktsioonide komiteelt sai.

55 Vaidlust ei ole ka selles, et siinse asja konkreetsed asjaolud, millele komisjon viitas, eelkõige i) liidu ametiasutuste kohustus konsulteerida asjaomaste rahvusvaheliste organisatsioonidega võetavate meetmete kohta, et järgida Euroopa Kohtu poolt 3. septembri 2008. aasta kohtuotsuses Kadi I (C-402/05 P ja C-415/05 P, EU:C:2008:461) esitatud põhimõtteid; ii) komisjoni kohustus saada eelnevalt sanktsioonide komiteelt põhjenduste ülevaade; iii) kõnealuste rahvusvaheliste sanktsioonide korra laad ja tunnused; iv) sanktsioonide komitee töö erakorraliselt tundlik laad, ja v) suur hulk uuesti läbivaatamise taotlusi, mida komisjon pidi samaajal menetlema pärast 3. septembri 2008. aasta kohtuotsuse Kadi I (C-402/05 P ja C-415/05 P, EU:C:2008:461) kuulutamist, selgitavad osaliselt, miks kestsid suhteliselt kaua need menetlused, milles vaadati uuesti läbi puudutatud isikute nimede kandmine vaidlustatud loetellu, nagu need toimusid pärast 3. septembri 2008. aasta kohtuotsuse Kadi I (C-402/05 P ja C-415/05 P, EU:C:2008:461) kuulutamist.

56 Siiski on siinses asjas enam kui nelja aasta möödumine 13. veebruari 2009. aasta uuesti läbivaatamise taotluse ja vaidlustatud otsuse vastuvõtmise vahel 6. märtsil 2013 ületanud arvestatavalt kestust, mida võiks lugeda „normaalseks", et viia selline uuesti läbivaatamise menetlus läbi, isegi võttes arvesse kõiki eespool viidatud eripärasid.

57 Sellega seoses tuleb märkida, et 21. märtsi 2014. aasta kohtuotsuses Yusef *vs.* komisjon (T-306/10, EU:T:2014:141, punkt 102) leidis Üldkohus, et „ei olnud lubatav", et enam kui neli aastat pärast 3. septembri 2008. aasta kohtuotsuse Kadi I (C-402/05 P ja C-415/05 P, EU:C:2008:461) kuulutamist ei suuda komisjon endiselt täita oma kohustust viia läbi Hani El Sayyed Elsebai Yusefi juhtumi hoolas ja erapooletu hindamine, mis vajadusel toimub „tõhusas koostöös" sanktsioonide komiteega. Samuti tuleb märkida, et 8. septembri 2015. aasta kohtuotsuses Ministry of Energy of Iran *vs.* nõukogu (T-564/12, EU:T:2015:599, punktid 71 ja 72), mis käsitles üht teist rahvusvaheliste sanktsioonide korda, luges Üldkohus, et hageja märkustele vastamiseks kulunud enam kui 15 kuu pikkune tähtaeg „ilmselgelt ei olnud mõistlik".

58 Seda hinnangut kinnitavad oluliselt lühemad tähtajad, mis kulusid vaidlusalusesse loetellu kantud teiste isikute, kes on samuti Üldkohtule hagi esitanud, uuesti läbivaatamise taotluste menetlemiseks, ehkki eespool punktis 55 loetletud erilised asjaolud kehtivad ka nende puhul. Nii ilmneb 14. aprilli 2015. aasta kohtuotsusest Ayadi *vs.* komisjon (T-527/09 RENV, ei avaldata, EU:T:2015:205), et Chafiq Ayadit puudutav põhjenduste ülevaade saadeti talle 24. juunil 2009, et ta esitas oma märkused nende kohta 23. juulil 2009 ja et otsus jätta tema nimi vaidlusalusesse loetellu võeti vastu 13. oktoobril 2009. Samuti tuleneb 28. oktoobri 2015. aasta kohtuotsusest Al-Faqih jt *vs.* komisjon (T-134/11, ei avaldata, apellatsioonimenetlus pooleli, EU:T:2015:812, punkt 69), et asjaomaste hagejate olukorra uuesti läbivaatamine toimus vähem kui kuue kuu jooksul.

59 See kehtib veelgi enam, kuna hageja juhtumis langevad põhjendused, mille alusel tema nimi kanti sanktsioonide komitee kokkuvõtlikku loetellu, nagu need komisjonile 10. mail 2010 edastati, sisuliselt kokku põhjendustega, mille talle olid juba edastanud Ühendkuningriigi ametiasutused, kui asjaolud, mis põhjendasid selle kande tegemise taotlemist kõnealuse liikmesriigi poolt alates 12. juunist 2007 (vt eespool punkt 3).

60 Komisjon ja menetlusse astujad ei ole esitanud ühtegi muud erilist asjaolu, mis esineb vaid hageja juhtumi puhul ja mis võiks selgitada seda uuesti läbivaatamise menetluse ebanormaalselt pikka kestust tema puhul.

61 Selles olukorras tuleb tuvastada, et on rikutud mõistliku menetlusaja põhimõtet.

62 Siiski põhjendab mõistliku menetlusaja põhimõtte rikkumine haldusmenetluse lõpus vastu võetud otsuse tühistamist üksnes siis, kui see tõi kaasa ühtlasi huvitatud isiku kaitseõiguste rikkumise. Nimelt, kui ei ole tõendatud, et ülemäärane ajakulu mõjutas asjaomaste isikute võimet end tõhusalt kaitsta, ei mõjuta mõistliku menetlusaja põhimõtte rikkumine haldusmenetluse kehtivust (vt selle kohta kohtuotsus, 8.9.2015, Ministry of Energy of Iran *vs.* nõukogu, T-564/12, EU:T:2015:599, punktid 73–77; vt samuti selle kohta ja analoogia alusel kohtuotsused, 21.9.2006, JCB Service *vs.* komisjon, C-167/04 P, EU:C:2006:594, punktid 72 ja 73, ning 25.6.2010, Imperial Chemical Industries *vs.* komisjon, T-66/01, EU:T:2010:255, punkt 109 ja seal viidatud kohtupraktika).

63 Siiski ei ole siinses asjas tõendatud ega isegi tõsiselt väidetud, et hageja võimet end tõhusalt kaitsta oli konkreetselt kahjustatud, kuna uuesti läbivaatamise menetlus kestis ülemäära kaua. Sellega seoses piirdub hageja oma repliigis üksnes oletuslike kaalutluste esitamisega, väites, et kui talle esitatakse terviklik põhjenduste ülevaade alles aastaid pärast kõnealuseid sündmusi, siis on tal keeruline oma kaitset välja töötada, kuna õigustavad tõendid „võivad“ osutuda kättesaamatuks või raskemalt kättesaadavaks, tema mälu „võib“ aja jooksul ähmastuda ja olulised tunnistajad „ei pruugi“ enam olla kättesaadavad või suutelised esitama kasulikke tõendeid.

64 Mis puudutab hageja argumenti, et mõistliku menetlustähtaja ületamise tõttu on rikutud tema kaitseõigusi ja õigust tõhusale kohtulikule kaitsele, kuna põhistatud otsuse puudumise tõttu ei saanud ta esitada Üldkohtule hagi, siis selle ümberlükkamiseks piisab sellest, et EL toimimise leping näeb artiklis 265 ette kaitsevahendi, mis on nimelt mõeldud institutsiooni poolt aluslepinguid rikkudes toimingu tegemata jätmise juhuks ja seda tegevusetushagi vormis. Niisiis võis hageja igal hetkel 13. veebruari 2009 ja 6. märtsi 2013 vahel paluda komisjonil kustutada tema nimi vaidlusalusest loetelust, ja kui komisjon jättis selle tegemata ELTL artiklis 265 sätestatud kahe kuu jooksul, siis esitada tegevusetushagi (vt selle kohta kohtuotsus, 21.3.2014, Yusef *vs.* komisjon, T-306/10, EU:T:2014:141, punktid 62, 63 ja 68).

65 Ilma et see mõjutaks hageja õigust nõuda ELTL artikli 340 alusel sellise kahju hüvitamist, mis talle võis tekkida komisjoni viivituse tõttu oma kohustuste täitmisel, ei saa hageja järelikult tugineda kõnealusele viivitusele, et vaidlustatud otsuse tühistamist saavutada (vt selle kohta ja analoogia alusel kohtuotsus, 8.9.2015, Ministry of Energy of Iran *vs.* nõukogu, T-564/12, EU:T:2015:599, punkt 77).

66 Eelnevast tuleneb, et siinses asjas tuvastatud mõistliku menetlusaja põhimõtte rikkumine ei saa põhjendada vaidlustatud otsuse tühistamist ja et esimene väide tuleb seega ainetuna tagasi lükata.

Teine väide, et on rikutud komisjoni kohustust ise hinnata tõhusalt, kas hageja vastas asjaomastele kriteeriumidele, et jätta tema nimi vaidlusalusesse loetellu

67 Hageja väidab, et vaidlustatud otsus on õigusvastane, kuna komisjon rikkus kohustust ise tõhusalt hinnata, kas ta vastas asjaomastele kriteeriumidele, et jätta tema nimi vaidlusalusesse loetellu. See väide jaguneb neljaks osaks.

– *Teise väite esimene osa*

68 Teise väite esimeses osas heidab hageja vaidlustatud otsuse punktile 8 viidates komisjonile ette, et ta ei üritanud saada sanktsioonide komiteelt ega ka loetelusse kandmist taotlenud riigilt tõendeid tema vastu esitatud väidete põhjenduseks. Selles olukorras viis komisjon läbi pelgalt formaalse ja kunstliku

kontrolli, korrates sanktsioonide komitee esitatud põhjenduste ülevaadet, ning komisjoni poolt hageja märkuste väidetav arvesse võtmine on illusoorne. Hageja viitab sellega seoses Üldkohtu kaalutlustele 21. märtsi 2014. aasta kohtuotsuses Yusef *vs.* komisjon (T-306/10, EU:T:2014:141, punktid 103 ja 104). Tema arvates on komisjoni arusaam oma rollist selline, et ta ei kustuta kunagi kellegi nime vaidlustatud loetelust, kui see läheb vastuollu sanktsioonide komitee hinnanguga. Korrates lihtsalt selle komitee loetelu, keeldudes kriitiliselt nõudmast ja hindamast selle aluseks olevaid tõendeid, ja viidates seejärel Üldkohtu otsusele sellise kriitilise hindamise kohta, on komisjon loobunud oma peamisest ülesandest hinnata ise seda, kas kanne vaidlusalusesse loetellu on sisuliselt põhjendatud.

69 Hageja argumentidele vastamiseks tuleb vaadelda kõiki kaalutlusi, mida Euroopa Kohus esitas 18. juuli 2013. aasta kohtuotsuse komisjon jt *vs.* Kadi (C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, edaspidi „kohtuotsus Kadi II“, EU:C:2013:518) punktides 104–134 seoses kohustustega, mis lasuvad esiteks liidu pädevatel asutustel (siinses asjas komisjonil) seoses isiku või üksuse nime kandmisega vaidlusalusesse loetellu või uuesti läbivaatamise järel kande säilitamisega selles, ja teiseks liidu kohtul, kui ta teostab kohtulikku kontrolli sellise menetluse lõpus tehtud haldusotsuse seaduslikkuse üle.

70 Neist kaalutlustest ilmneb, et kaitseõiguste ja tõhusa kohtuliku kaitse õiguse järgimine, nagu ka siinses asjas hea halduse põhimõte nõuab ühelt poolt liidu pädevalt asutuselt, et ta teeb puudutatud isikule teatavaks sanktsioonide komitee esitatud põhjenduste ülevaate, millel põhineb otsus kanda nimetatud isiku nimi vaidlusalusesse loetellu või tema nimi selles loetelus säilitada, et ta annab puudutatud isikule võimaluse esitada selles asjas tõhusalt oma seisukoht ning et ta kontrollib hoolsalt ja erapooletult esitatud põhjuste põhjendatust, võttes seejuures arvesse märkusi ja selle isiku poolt võimalikult esitatud õigustavaid tõendeid (kohtuotsus, 18.7.2013, Kadi II, C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, punkt 135).

71 Nimetatud õiguste ja põhimõtte tagamine eeldab teiselt poolt, et kohtus vaidlustamise korral kontrollib liidu kohus eelkõige, kas sanktsioonide komitee esitatud ülevaates märgitud põhjused on piisavalt täpsed ja konkreetsed, ning vajaduse korral, võttes arvesse esitatud teavet, kas konkreetsele põhjusele vastavate faktiliste asjaolude tegelik esinemine on tõendatud (kohtuotsus, 18.7.2013, Kadi II, C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, punkt 136).

72 Seevastu asjaolu, et liidu pädev asutus ei loo puudutatud isikule ning hiljem liidu kohtule võimalust tutvuda teabe või tõenditega, mis on ainult sanktsioonide komitee või asjassepuutuva ÜRO liikme valduses, kuid mis on seotud asjaomase otsuse aluseks oleva põhjenduste ülevaatega, ei saa iseenesest olla nende õiguste ja põhimõtte rikkumise tuvastamise aluseks. Liidu kohtul, kes peab kontrollima sanktsioonide komitee esitatud ülevaates sisalduvate põhjuste tegelikku põhjendatust, võttes arvesse puudutatud isiku poolt esitada võidavaid märkusi ja õigustavaid asjaolusid ning liidu pädeva asutuse vastust neile märkustele, ei ole aga niisuguses olukorras täiendavaid andmeid või tõendeid. Järelikult, kui liidu kohtul ei ole võimalik nende põhjuste põhjendatust tuvastada, ei saa need põhjused olla vaidlustatud kande tegemise või säilitamise otsuse aluseks (kohtuotsus, 18.7.2013, Kadi II, C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, punkt 137).

73 Neid meeldetuletusi arvestades ja nende põhimõtete valguses tuleb teise väite esimene osa põhjendamatuse tõttu tagasi lükata. Eelkõige ilmneb 18. juuli 2013. aasta kohtuotsuse Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518) punktist 107, et komisjon peab oma otsuse tegema sanktsioonide komitee esitatud põhjenduste ülevaate põhjal ja et seevastu ei ole nimetatud staadiumis ette nähtud, et see komitee annab automaatselt komisjoni käsutusse otsuse tegemise tarvis muid andmeid kui see põhjenduste ülevaade. Lisaks ilmneb 18. juuli 2013. aasta kohtuotsuse Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518) punktist 108, et Euroopa Kohus hindas ning kinnitas või vähemalt ei esitanud mingit kriitikat sellekohase menetluse kohta, mis on sätestatud määruse nr 881/2002 artiklis 7c (mida on muudetud määrusega nr 1286/2009) ja mis näeb ette „üksnes“ huvitatud isikule sanktsioonide komitee edastatud põhjenduste ülevaate edastamise.

74 On küll tõsi, et 18. juuli 2013. aasta kohtuotsuse Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518) punktides 114 ja 115 täpsustas Euroopa Kohus, et komisjon peab – vastavalt oma kohustusele uurida hoolikalt ja erapooletult esitatud põhjenduste põhjendatust – hindama eelkõige huvitatud isiku märkuste sisu silmas pidades vajadust taotleda sanktsioonide komitee kaasabi, et saada täiendavat teavet või tõendeid.

75 Just seda menetlust siinses asjas järgiti, nagu ilmneb vaidlustatud otsuse punktidest 2–4, kuna komisjon otsustas selle otsusega jätta hageja nimi vaidlusalusesse loetellu pärast tema märkuste edastamist sanktsioonide komiteele, olles kaks korda selle komitee kaasabi palunud, et tal võimaldada vastata neile märkustele, ja saanud selle tagajärjel täiendavat teavet või tõendeid esimeste ja teiste täiendavate põhjenduste näol (vt selle kohta kohtuotsus, 18.7.2013, Kadi II, C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, punkt 115). Vaidlust ei ole ka selles, et komisjon edastas hagejale põhjenduste ülevaate ning esimesed ja teised täiendavad põhjendused, mille sanktsioonide komitee talle esitas, kusjuures need andsid ajendi uuele märkuste vahetamisele hageja ja komisjoni vahel.

76 Seevastu ei saa siinses asjas pelgalt 18. juuli 2013. aasta kohtuotsuse Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518) punkti 114 alusel komisjoni süüdistada selles, et ta ei saanud sanktsioonide komiteelt või loetelusse kandmist taotlenud riigilt menetluse käigus, mille tagajärjel vaidlustatud otsus vastu võeti, andmeid või tõendeid nende väidete põhjenduseks, mis esitati hageja vastu, ja selles, et ta seetõttu viis läbi „pelgalt formaalse ja kunstliku“ kontrolli esitatud põhjenduste sisulise põhjendatuse üle, lähtudes huvitatud isiku poolt põhjenduste ülevaate kohta esitatud märkustest.

77 Sellega seoses tuleb meelde tuletada, et kohtuasjas, milles tehti 18. juuli 2013. aasta kohtuotsus Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518), ja erinevalt siinsest asjast ei olnud komisjon üritanud saada sanktsioonide komiteelt või loetelusse kandmist taotlenud riigilt mis tahes teavet või tõendeid, mis võiks kinnitada selle sanktsioonide komitee poolt edastatud põhjenduste ülevaates Yassin Abdullah Kadi vastu esitatud väiteid. Siiski ei kinnitanud Euroopa Kohus vaidlusaluse määruse tühistamist sellel põhjusel, vaid hoopis seetõttu, et tema enda läbi viidud määruse õiguspärasuse kohtulikus kontrollis ilmnes talle, et ükski nendest väidetest ei saanud põhjendada liidu tasandil piiravate meetmete võtmist Yassin Abdullah Kadi suhtes, ja seda kas põhjenduse ebapiisavuse tõttu või seetõttu, et kohtulikus staadiumis puudus teave või tõendid, mis kinnitaks asjaomast põhjendust, arvestades huvitatud isiku üksikasjalikke vastuväiteid (vt 18. juuli 2013. aasta kohtuotsuse Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518) punktides 151–162 nende väidete analüüs ja punktis 163 üldine kokkuvõte).

78 Vastupidi, Euroopa Kohus leidis 18. juuli 2013. aasta kohtuotsuses Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518), et Üldkohus oli õigusnormi rikkunud, tuginedes oma tuvastuses sellele, et rikutud on kaitseõigusi ja õigust tõhusale kohtulikule kaitsele, asjaolule, et komisjon ei esitanud Yassim Abdullah Kadile ega Üldkohtule endale teavet ja tõendeid, mis on seotud puudutatud isiku nime säilitamisega vaidlusaluses loetelus, kuna komisjonil ei olnud seda teavet ja tõendeid (kohtuotsus, 18.7.2013, Kadi II, C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, punktid 138 ja 139).

79 Seetõttu oleks Euroopa Kohtu poolt 18. juuli 2013. aasta kohtuotsuses Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518) esitatud põhimõtetega vastuolus, kui komisjoni karistataks siinses asjas selle eest, et ta väidetavalt rikkus oma kohustust hinnata hoolsalt ja erapooletult hageja vastu esitatud põhjendusi, või selle eest, et ta ei saanud sanktsioonide komiteelt teavet või tõendeid, mis võimaldavad tal täita seda hoolsa ja erapooletu hindamise kohustust, ehkki nimetatud kohtuotsuse aluseks olnud juhtumiga analoogses asjas ei tuvastanud Euroopa Kohus, et komisjon oleks rikkunud seda kohustust ega üldisemalt kaitseõigusi.

80 Lisaks ei võimalda ükski toimiku element kinnitada, et komisjon ei olnud enne vaidlustatud otsuse tegemist hinnanud hoolsalt ja erapooletult kõiki talle kättesaadavaid andmeid, sh hageja märkusi. Nagu ta märkis vaidlustatud otsuse punktis 7, oli komisjon endiselt veendunud, et hageja nime jätmine vaidlusalusesse loetellu oli põhjendatud, eriti kuna huvitatud isik ei esitanud ühtegi põhjust kahelda tema vastu esitatud väidete tõelevastavuses.

81 Mis puudutab 21. märtsi 2014. aasta kohtuotsusest Yusef *vs.* komisjon (T-306/10, EU:T:2014:141) tuletatud argumenti, siis tuleb see tagasi lükata, kuna nimetatud kohtuasja faktid ja asjaolud ei ole siinsega identsed. Nimetatud kohtuotsuse aluseks olnud asjas nimelt „ei olnud vaidlust“ (vt selle kohtuotsuse punkt 94) selles, et huvitatud isikule ei olnud kuni hagi esitamiseni kohaldatud ühtegi põhimõtet ja tagatist, mida Euroopa Kohus oli esitanud oma 18. juuli 2013. aasta kohtuotsuses Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518), ja et see tegevusetus jätkus veel ka menetluse suulise osa lõppedes (nimetatud kohtuotsuse punkt 100). Lisaks, vastavalt komisjoni poolt kohtuistungil esitatud kinnitustele (sama kohtuotsuse punkt 103) luges see institutsioon sanktsioonide komitee hinnanguid tema suhtes rangelt siduvaks ja leidis, et tal ei olnud mingit autonoomset kaalutlusõigust sellega seoses, mis on vastuolus põhimõtetega, mida Euroopa Kohus sedastas 3. septembri 2008. aasta kohtuotsuses Kadi I (C-402/05 P ja C-415/05 P, EU:C:2008:461) ja 18. juuli 2013. aasta kohtuotsuses Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, punktid 114, 115 ja 135). Üldkohus järeldas sellest, et komisjon oli pelgalt formaalselt ja kunstlikult – rakendades Yusefi juhtumi suhtes uuesti läbivaatamise menetlust – üritanud heastada rikkumisi, mis olid sama laadi nendega, mida Euroopa Kohus tuvastas oma 3. septembri 2008. aasta kohtuotsuses Kadi I (C-402/05 P ja C-415/05 P, EU:C:2008:461). Seevastu siinses asjas märkis komisjon kohtuistungil, et ta oli valmis jätma kõrvale sanktsioonide komitee hinnangud, kui need tundusid talle ilmselgelt ekslikud või kui neile rääkisid vastu huvitatud isiku poolt esitatud õigustavad tõendid.

82 Kõigest eeltoodust nähtub, et teise väite esimene osa tuleb põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

– *Teise väite teine osa*

[…]

– *Teise väite kolmas osa*

89 Teise väite kolmanda osaga heidab hageja komisjonile ette, et ta ei hinnanud seda, kas sanktsioonide komitee poolt tema vastu arvesse võetud väited tuginesid piinamise teel saadud andmetele, ehkki ta oli sellele asjaolule tähelepanu juhtinud oma 28. juuni 2010. aasta kirjas. Komisjoni esitatud eeldus, et sanktsioonide komitee ei tugine sellistele andmetele, ei ole põhjendatud. ÜRO vahendaja veebilehel tunnistatakse muuseas, et loetelusse kandmist taotlenud teatud riikide salateenistused võivad kasutada selliselt kahjustatud teavet. Siinses asjas peab hageja „võimalikuks“, et teda puudutav teave võidi saada Ameerika Ühendriikides või Pakistanis vahi all olevatelt isikutelt, kelle vastu võidi kasutada selliseid sunnimeetmeid, mis võrduvad piinamisega. Ta toob niisiis välja, et Pakistani salateenistused vahistasid Faraj Al-Libi Pakistanis 2. mail 2005 ning ta viidi üle Ameerika Ühendriikidesse, kus teda hoiti enam kui aasta aega salajastes kinnipidamiskohtades ja viidi seejärel üle Guantánamosse. Rahvusvahelise Punase Risti Komitee (ICRC) 14. veebruari 2007. aasta aruande kohaselt kirjeldasid 14 Guantánamo kinnipeetavat, sh F. Al-Libi, kohtlemist ja ülekuulamistehnikaid, mis kujutasid ühte piinamise vormi.

90 Komisjon, keda toetavad Ühendkuningriik ja nõukogu, vaidlevad neile argumentidele vastu.

91 Sellega seoses tuleb märkida, et hageja ei esita oma 28. juuni 2010. aasta kirjas ühtegi täpset väidet ega isegi ühtegi usutavat põhjendust selle kohta, et teatud teave põhjenduste ülevaates oleks saadud piinamise teel. Selles kirjas palub ta üksnes „kinnitust, et Euroopa Komisjon võttis vajalikke meetmeid, mis võimaldavad tal veenduda, et andmed, millele ta põhjenduste ülevaates tugineb, ei ole saadud piinamise teel“.

92 Komisjon leidis põhjendatult, et sellises olukorras on mõistlik tugineda eeldusele, et sanktsioonide komitee ei tugine piinamise teel saadud tõenditele. Vastupidi hageja väitele kohaldab komisjon niisiis sama kriteeriumi, mida rakendas ÜRO vahendaja, uurides esmalt, kas on „piisavalt asjaolusid mõistlikult uskuda piinamist puudutavat väidet“, nagu see ilmneb tema veebilehelt.

93 Siinses asjas ei anna ükski toimiku materjal alust uskuda sellist väidet seoses hageja vastu esitatud asjaoludega. Täpsemalt ei näi ükski toimikus olev asjaolu olevat seotud Faraj Al-Libiga ega ühegi teise Guantánamos või Pakistanis vahi all oleva isikuga.

94 Sellega seoses märgib Ühendkuningriik samuti põhjendatult, et komisjoni esitatud tõendid tuginevad Ühendkuningriigi kohtuotsustele, mille on teinud kohtunikud, kes vastavalt House of Lords'i (Lordide Koda, Ühendkuningriik) soovitustele, mis on esitatud otsuses A and others *vs*. Secretary of State for the Home Department (No 2) [2006] 2 A.C. 221, olid kohustatud hindama küsimust, kas neile oli esitatud väiteid piinamise kasutamise kohta.

95 Lisaks ilmneb FCO poolt High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division'is (Administrative Court) (kõrgem kohus (Inglismaa ja Wales), kuningliku kohtu osakond (halduskolleegium), edaspidi „High Court“) esitatud kostja vastusest, mis esitati seoses hageja kaebusega FCO otsuse peale keelduda menetlemast tema taotlust selle kohta, et FCO paluks sanktsioonide komiteel kustutada tema nimi selle komitee loetelust, et selle menetluse käigus oli hageja samuti spekuleerinud küsimusega, kas teatud tema vastu esitatud tõendid pärinesid F. Al-Libi ülekuulamiselt Pakistani ja Ameerika Ühendriikide salateenistuste poolt. FCO märkis selles samas menetluses, et ükski hageja vastu esitatud väide ei tugine vahistatute ülekuulamistelt saadud andmetele. Kuna hageja loobus seejärel oma kaebusest, siis ei olnud High Courtil võimalust seda punkti kinnitada. Kuna puuduvad mis tahes tõendid vastupidise kohta, siis ei ole mingit põhjust seada FCO seda kinnitust kahtluse alla.

96 Niisiis näib teise väite kolmas osa olevat alusetu.

[…]

– *Teise väite neljas osa*

[…]

Kolmas väide, et on rikutud tõendamiskoormise ja tõendite nõutud taseme reegleid

100 Hageja väidab, et vaidlustatud otsus on õigusvastane, kuna komisjon rikkus tõendamiskoormise ja tõendite nõutud taseme reegleid. See väide jaguneb kaheks osaks.

– *Kolmanda väite esimene osa*

101 Kolmanda väite esimeses osas väidab hageja, et nagu ilmneb vaidlustatud otsuse punktist 7, pööras komisjon tõendamiskoormise ümber ja pani selle temale, rikkudes Euroopa Kohtu praktikat (kohtuotsus, 18.7.2013, Kadi II, C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, punkt 121), mille kohaselt liidu pädev asutus peab nimelt vaidlustamise korral tõendama puudutatud isiku vastu kasutatud põhjuste põhjendatust, mitte puudutatud isik ise ei pea vastupidi tõendama nende põhjuste alusetust.

102 Need argumendid tuginevad siiski valearusaamale kohustustest, mis 18. juuli 2013. aasta kohtuotsuse Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518) kohaselt komisjonil lasuvad seoses tõendamiskoormisega menetluse raames, kus vaadatakse uuesti läbi põhjendused, millele tugineb otsus kanda kindla isiku nimi vaidlusalusesse loetellu või jätta see nimi sinna loetellu edasi.

103 Nii nagu komisjon põhjendatult märkis, on „juriidiline test“, mida ta peab vaidlusalusesse loetellu kandmise otsuste uuesti läbivaatamise haldusmenetluses kohaldama, nagu see on kirjeldatud 18. juuli 2013. aasta kohtuotsuse Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518) punktides 111–116, erinev sellest, mida kohaldatakse kohtuliku kontrolli raames, nagu on kirjeldatud viidatud kohtuotsuse punktides 117–134.

104 Ehkki tõendamiskoormis langeb niisiis vaieldamatult komisjonile, ei pea see institutsioon seda kohaldama uuesti läbivaatamise menetluse staadiumis, vaid üksnes hilisemas kohtuliku kontrolli menetluses, mis puudutab tema otsust pärast uuesti läbivaatamist kanne säilitada. See ilmneb selgelt 18. juuli 2013. aasta kohtuotsuse Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518) punktist 121, mis on osaks Euroopa Kohtu poolt selle kohtuotsuse punktist 117 alates väljendatud üldist laadi kaalutlustest „kohtuliku menetlusega“ seoses.

105 Täpsemalt, ja nagu komisjon samuti märkis, on huvitatud isiku taotlusel toimuva uuesti läbivaatamise lähtepunkt sanktsioonide komitee järeldused, nagu need on väljendatud põhjenduste ülevaates, mis on ise aluseks liidu akti põhjendusele. Kui see põhjendus on piisavalt selge ja täpne, siis võib komisjon viga tegemata järeldada, et ta saab seda põhimõtteliselt kahtluse alla seada üksnes siis, kui huvitatud isik esitab konkreetseid ja üksikasjalikke tõendeid, mis lükkavad kõnealused järeldused ümber, ilma et see mõjutaks tõendamiskoormist, mis hiljem kohtuliku menetluse raames komisjonil lasub seoses põhjenduste seaduslikkuse ja sisulise põhjendatusega, millele tugines otsus kanda huvitatud isiku nimi vaidlusalusesse loetellu või jätta see kanne kehtima.

106 Komisjon on siinses asjas neid põhimõtteid nõuetekohaselt järginud, nagu ilmneb vaidlustatud otsuse punktist 7, mille algust tsiteeriti eespool punktis 23. Selle punkti teises pooles ei piirdunud komisjon pealegi kinnitusega, et hageja ei olnud esitanud ühtegi põhjust kahelda tema vastu esitatud väidete tõelevastavuses. Ta viis eelkõige läbi põhjaliku faktilise analüüsi teatavate nende vaidlustuste kohta, et järeldada, et need ei puutu asjasse või et need ei ole usutavad.

107 Järelikult on kolmanda väite esimene osa põhjendamatu.

– Kolmanda väite teine osa

108 Kolmanda väite teises osas märkis hageja, et vaidlustatud otsuse punktis 9 esinev viide FATFi aluseks võetud tõendite tasemele, st „mõistlikule alusele või põhjendusele kahtlustada või uskuda“, on asjassepuutumatu ja igal juhul ekslik, kuna Euroopa Kohus nõudis oma 18. juuli 2013. aasta kohtuotsuses Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518) „arvestatavat faktilist alust“. Mis puudutab selle kohtuotsuse punkti 149, millele viitasid komisjon ja Ühendkuningriik, siis väidab hageja, et ta ei sea kahtluse alla seda nõuet ja et see ei kehtesta määravat õiguslikku kriteeriumi. Ühendkuningriik ise oli loobunud kriteeriumist „mõistlik põhjus kahtlustada“, kui ta võttis vastu 2011. aasta seaduse terrorismi ennetamise ja uurimismeetmete kohta.

109 Hageja rõhutab oma repliigis pealegi piiravate meetmete raskusastme mõju huvitatud isikute suhtes, mis põhjendaks nõudlikku tõendamistaset, et vältida Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artikli 47 ja Roomas 4. novembril 1950 allkirjastatud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste konventsiooni (edaspidi „EIÕK“) artikli 6 rikkumise ohtu. Selles kontekstis väidab hageja, et nõutud tõendamise taset on sisuliselt võimatu eristada kriminaalasjades nõutust, ehkki kõnealune menetlus ei ole laadilt rangelt karistusõiguslik. Ta palub Üldkohtul järgida lähenemist, mida kasutas Court of

Appeal (England & Wales) (apellatsioonikohus (Inglismaa ja Wales)) kohtuasjas Gough and Another *vs*. Chief Constable of Derbyshire [2002] EWCA Civ 351, mis puudutas isiku juhtumit, kelle suhtes kohaldati reisikeeldu seoses väidetava kalduvusega jalgpalliga seotud vägivallale.

110 Mis puudutab neid argumente, siis tuleb *mutatis mutandis* kohaldada selle väite esimese osa hindamise raames esitatud kaalutlusi. Niisiis tuleb nõutud tõendamise taseme küsimus lahendada alles siis, kui toimub kohtulik kontroll selle üle, kas põhjendused, millele tugineb otsus kanda isiku nimi vaidlusalusesse loetellu või jätta pärast uuesti läbivaatamist see kanne kehtima, on seaduslikud ja põhjendatud.

111 Sellega seoses on üksnes Üldkohtu ülesanne tagada, et vaidlustatud otsus „põhineb arvestataval faktilisel alusel“ (kohtuotsus, 18.7.2013, Kadi II, C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, punkt 119), kontrollides, et põhjenduste ülevaates esitatud faktid on „toetatud“ (kohtuotsus, 18.7.2013, Kadi II, C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, punkt 122) ja seega sisuliselt „tõendatud“ (kohtuotsus, 18.7.2013, Kadi II, C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, punkt 136).

112 Selles olukorras võib käesoleva väite teise osa algusest peale ainetuse tõttu tagasi lükata, kuna komisjoni võimalik viga nõutud tõendamise taseme määratlemisel või selle rakendamisel ei saa iseenesest põhjendada vaidlustatud otsuse tühistamist, kui see otsus täidab muu hulgas eelmises punktis esitatud tõendamise tingimused; seda peab aga Üldkohus kontrollima neljanda väite hindamise raames.

113 Igal juhul ei ole komisjon teinud viga, kui ta viitas vaidlustatud otsuse punktis 9 FATFi poolt koostatud tõlgendusjuhisele terrorismi rahastamist käsitlevale III erisoovitusele, mille kohaselt isiku nime kandmine vaidlusalusesse loetellu ja seega tema rahaliste vahendite külmutamine „peaks tuginema mõistlikele põhjendustele või alusele kahtlustada või uskuda, et isiku neid rahalisi vahendeid või muud vara võidakse kasutada terroristliku tegevuse rahastamiseks“, kuna see tõendamise tase on kooskõlas kriteeriumidega, mille Euroopa Kohus esitas 18. juuli 2013. aasta kohtuotsuses Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518).

114 Vastab tõele, et see kriteerium on siiski ebamäärane, kuna mõisted „kahtlustama“ ja „uskuma“ viitavad erinevatele mõtteprotsessidele, mis toovad kaasa erinevad veendumuse astmed.

115 Siiski tuleb märkida, et Euroopa Kohus kinnitas 18. juuli 2013. aasta kohtuotsuses Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518) nendest kahest tõendamise tasemest vähem nõudliku kasutamist, st kahtlustamist, kui ta hindas huvitatud isiku kahjuks kasutatud ühe konkreetse põhjenduse sisulist põhjendatust.

116 Euroopa Kohus täpsustas nimelt 18. juuli 2013. aasta kohtuotsuse Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518) punktis 149, et vaidlusalusesse loetellu kandmise põhjused võivad rajaneda „terrorismiga seotuse kahtlustel, ilma et see mõjutaks nende kahtlustuste põhjendamise kontrollimist“. Nimetatud kohtuotsuse punkti 162 alusel tuleb lisada, et selleks, et terroristliku tegevusega seotuse kahtlusi võiks kehtivalt esitada isiku kahjuks, tuleb esitada teavet või tõendeid nende kahtluste toetamiseks, mida tuleb teha iga üksikjuhu kohta.

117 Ehkki see sõnastus ei sea kahtluse alla 18. juuli 2013. aasta kohtuotsuse Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518) punktis 119 esitatud üldist väljendit „arvestatav faktiline alus“, tuleb tunnistada, et seda nõuet võib täita, kui kasutada kriteeriumi „mõistlikud põhjused kahtlustada“, tingimusel et neid toetavad piisavad andmed ja tõendid, kuna Euroopa Kohus kasutas seda kriteeriumi viidatud kohtuotsuse punktides 149 ja 162.

118 Mis puudutab asjaolu, et Ühendkuningriik oli loobunud kriteeriumi „mõistlikud põhjused kahtlustada“ kasutamisest, vaid oli valinud 2011. aasta seaduse terrorismi ennetamise ja uurimismeetmete kohta vastuvõtmisel rangema kriteeriumi „mõistlikud põhjused uskuda“, siis ei ole see sugugi asjassepuutuv. Kriteerium „mõistlikud põhjused kahtlustada“, tingimusel et neid põhjuseid toetavad piisavad andmed või tõendid, näib vastupidi olevat sobiv sellistes olukordades, mis on ette nähtud määruses nr 881/2002, FATFi soovitustes ja Julgeolekunõukogu vastavates resolutsioonides, eelkõige 17. juuni 2014. aasta resolutsiooni 2161 (2014) punktis 11. Nii otsustas ka Court of Appeal (England & Wales) (apellatsioonikohus) kohtuasjas Youssef *vs*. Secretary of State for Foreign & Commonwealth Affairs [2013] EWCA Civ 1302 [2014] 2 WLR 1082.

119 Eelnevaid kaalutlusi silmas pidades tuleb samuti tagasi lükata hageja argumendid, mille kohaselt siinse juhtumi asjaolude juures nõutavat tõendamise taset on sisuliselt võimatu eristada kriminaalasjades nõutavast, st „väljaspool põhjendatud kahtlust“. Lisaks ilmneb alates 3. septembri 2008. aasta kohtuotsusest Kadi I (C-402/05 P ja C-415/05 P, EU:C:2008:461) antud pidevast kohtupraktikast, et sellistel piiravatel meetmetel, nagu siin käsitletakse, ei ole kriminaalõiguslikku laadi. Asjaolu, et piiravad meetmed ei ole mitte repressiivsed, vaid on olemuselt ennetavad, mõjutab tingimata komisjonilt nõutavate tõendite laadi, ning tõendamise viisi ja intensiivsust (kohtujuristi ettepanek, Bot, kohtuasjad Anbouba *vs*. nõukogu, C-605/13 P ja C-630/13 P, EU:C:2015:2, punkt 111).

120 Mis puudutab selle kohta repliigis esitatud argumente, siis vastab komisjon, keda toetab Ühendkuningriik, õigustatult, et Inglise pädevad kohtud lükkasid tagasi väidetava kvaasi-kriminaalõigusliku laadi kohtuasjas, milles tehti kohtuotsus Gough and Another *vs*. Chief Constable of Derbyshire [2002] EWCA Civ 351, seoses selliste ennetavate meetmetega, nagu sealses asjas käsitlusel. Mis puudutab ÜRO tasandil otsustatud meetmete rakendamist, siis tugineb Inglise õiguses, nagu see tuleneb Court of Appeal (England & Wales) (apellatsioonikohus) praktikast kohtuasjades Secretary of State for the Home Department *vs*. MB [2006] EWCA Civ 1140, [2007] QB 415 ja Youssef *vs*. Secretary of State for Foreign & Commonwealth Affairs [2013] EWCA Civ 1302 [2014] 2 WLR 1082, kasutatud õige lähenemisviis „mõistliku kahtluse“ testile (st esinevad asjaolud, mis tekitavad kahtlusi).

121 Kõigest eelnevast järeldub, et kolmas väide tuleb tagasi lükata.

Neljas väide, et põhjenduste ülevaates on tehtud vigu

122 Seda väidet on oluliselt laiendatud pärast kohtumenetluse käigus esitatud teavet ja tõendeid.

123 Hagiavalduses väitis hageja sisuliselt, et vaidlustatud otsuses on sisulised vead, kuna esiteks ei olnud tema vastu esitatud väited tõendatud; teiseks ei olnud osad väited piisavalt täpsed, et ta saaks neid tõhusalt vaidlustada; kolmandaks olid teatud väited nii vanad või ebamäärased, et neil puudus mõistlik seos asjaomaste kriteeriumidega, ja neljandaks olid teatud väited vastuolus õigustavate tõenditega.

124 Enda kaitseks märkis komisjon, keda toetavad Ühendkuningriik ja nõukogu, et vaidlusalusesse loetellu kandmise põhjused, mis hagejale edastati, olid kohtupraktika tähenduses piisavalt täpsed, üksikasjalikud, spetsiifilised ja konkreetsed (kohtuotsus, 18.7.2013, Kadi II, C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, punktid 116, 130 ja 142–149) ja et need vastasid põhjendamise nõuetele (kohtuotsus, 18.7.2013, Kadi II, C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, punktid 102 ja 116).

125 Komisjon viitas lisaks teatud põhimõtetele, mille Euroopa Kohus esitas 18. juuli 2013. aasta kohtuotsuses Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, punktid 117, 119–122), mis puudutasid kohtuliku kontrolli menetlust, kui vaidlustatakse isiku nime kandmine või pärast uuesti läbivaatamise menetlust kande säilitamine vaidlusaluses loetelus, täpsemalt liidu kohtu kontrolli faktiväidete üle, mis on esitatud selliste otsuste aluseks olevas asjaolude ülevaates.

126 Komisjon märkis seejärel, et hea õigusemõistmise huvides ja hageja esitatud hagi arvestades „[oli ta] otsustanud mitte piirduda vaidlustatud otsuse kaitsmisega [üksnes] haldusmenetluse asjaolude põhjal, vaid ELTL artikli 220 lõikes 1 esitatud tõhusa koostöö vaimus pöörduda sanktsioonide komitee poole […] ja ELL artikli 4 lõikes 3 sätestatud lojaalse koostöö põhimõtte alusel ametiasutuste poole Ühendkuningriigis kui ÜRO liikmes, kes oli teinud ettepaneku lisada hageja nimi loetellu“, mille koostas sanktsioonide komitee.

127 Nende kontaktide tagajärjel esitas komisjon esiteks kostja vastuse lisas B.4 kirja, mille talle oli 20. jaanuaril 2014 saatnud sanktsioonide komitee, et teda teavitada sellest, et tema loetelu kannete iga-aastase uuesti läbivaatamise käigus oli see komitee uuesti läbi vaadanud hageja nime puudutava kande ning järeldanud, et see oli endiselt põhjendatud.

128 Komisjon esitas teiseks kostja vastuse lisas B.5 rea üksikasjalikke andmeid ja tõendeid, mille talle olid esitanud Ühendkuningriigi ametiasutused, ja mille ta oli otsustanud tihedas koostöös nende ametiasutustega edastada Üldkohtule, et see kohus saaks veenduda, et vaidlustatud otsus võeti tõepoolest vastu piisavalt kindla faktilise aluse põhjal, vähemalt teatud põhjenduste osas vaidlusalusesse loetellu kandmiseks (kohtuotsus, 18.7.2013, Kadi II, C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, punkt 130). Ühendkuningriik leiab, et need asjaolud hõlmavad tõendeid, millega põhjendati tema ettepanekut sanktsioonide komiteele kanda hageja nimi selle komitee loetellu ja säilitada see kanne seal.

129 See kogu koosneb ametlikust kirjalikust avaldusest („first statement“, edaspidi „ametlik avaldus“), mis koostati käesoleva menetluse tarvis 18. märtsil 2014 ja mille on käsikirjaliselt allkirjastanud FCO terrorismivastase osakonna juhataja, ning reast dokumentidest, mis on mõeldud tõenditena. Nagu ilmneb ametliku avalduse punktidest 12–14, tugineb see arvamusele ja hinnangule, mille koostas Security Service (julgeolekutalitus), mis on Ühendkuningriigi siseluure ja -julgeoleku talitus, mille ülesanne on kaitsta riiklikku julgeolekut (edaspidi „Security Service“).

130 Repliigis vaidleb hageja vastu sellele, et Üldkohus viitab ja võtab arvesse kostja vastuse lisas B.5 esitatud väiteid, täpsustusi ja uusi tõendeid, millele enne vaidlusaluse otsuse vastuvõtmist ei viidatud ja mida selle otsuse vastuvõtmisel arvesse ei võetud. Ta väidab, et Euroopa Kohtu poolt 3. septembri 2008. aasta kohtuotsuses Kadi I (C-402/05 P ja C-415/05 P, EU:C:2008:461) ja 18. juuli 2013. aasta kohtuotsuses Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, punkt 115) esitatud põhimõtete kohaselt oleks komisjon pidanud „algusest peale“ kõiki neid täiendavaid tõendeid sanktsioonide komiteelt või asjaomaselt liikmesriigilt nõudma ning talle edastama, et järgida tema kaitseõigusi ja kohtusse pöördumise õigust. Tema sõnul ei sõltu nende asjaolude ammendav avaldamine kohtumenetluse algatamisest, vaid peab igal juhul eelnema sellele, et tagada kaitseõiguste teostamine.

131 Hageja rõhutab lisaks, et 18. juuli 2013. aasta kohtuotsuses Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518) märkis Euroopa Kohus selgelt, et talle tuleb edastada kõik viidatud konfidentsiaalsed asjaolud ja et ta otsustab seejärel ise, mis tuleks huvitatud isikule edastada vastavalt 4. juuni 2013. aasta kohtuotsusele ZZ (C-300/11, EU:C:2013:36). Siinses asjas üritas Ühendkuningriik vältida kõiki Üldkohtu kohtulikke tagatisi, kui ta palus sellel kohtul tugineda tema enda hinnangule, et esitatud teave on kooskõlas viidatud kohtuotsuses esitatud kriteeriumidega. Argument, et mis tahes riik, kes teeb sanktsioonide komiteele ettepaneku isiku nimi loetellu kanda, peaks seejärel otsustama, millist teavet võib Üldkohtule edastada, on hageja sõnul põhimõtteliselt ekslik.

132 Mis puudutab täpsemalt tõendeid, mis läbiotsimise käigus tema kodust leiti, siis tuletab hageja meelde, et ta mõisteti nende asjaoludega seoses tema suhtes toimunud kriminaalmenetluses õigeks. Ta väidab, et kui ta oleks teadnud, et komisjon kavatseb neid asjaolusid tema vastu kasutada, oleks ta samuti saanud üritada neile vastata. Protokollide ja muude menetlusdokumentide saamiseks on vaja aega ja arvestatavaid pingutusi, samas kui Ühendkuningriigi valitsuse käsutuses on protokollid ja teda õigustavad tõendid, mille põhjal vandemehed ta õigeks mõistsid. Selles olukorras oleks ebaõiglane

oodata hagejalt, et ta esitaks õigustavaid tõendeid kõrgendatud kulude ja pingutuste hinnaga. Hageja väidab, et see näide tõendab vajadust avaldada Üldkohtule komisjoni taotlusel need õigustavad tõendid, mis on Ühendkuningriigi valduses.

133 Hageja väidab veel, et Üldkohus ei peaks tuginema talle ebasoodsatele järeldustele, mis tehti Ühendkuningriigi kohtumenetlustes, mille osaliseks ta ei olnud ja mille vastu ta ei saanud end kaitsta. Mis puudutab Ühendkuningriigi väidetud asjaolu, et need kohtumenetlused viidi läbi kooskõlas EIÕK artikliga 6 ja harta artikliga 47, siis vastab hageja, et ehkki see on tõsi asjaomaste isikutega seoses, ei ole see nii tema puhul, kuna ta ei olnud isegi nende menetluste pool.

134 Lõpuks, kuivõrd Ühendkuningriik viitab kohtumenetlustele, mille osaliseks ta ise oli, eelkõige HM Treasury (Ühendkuningriigi rahandusministeerium) kehtestatud tingimuste kohta, kui tema suhtes toimus kohtulik kontroll, ja FCO otsuse kohta mitte taotleda tema nime kõrvaldamist sanktsioonide komitee nimekirjast, siis väidab hageja, et need menetlused ei ole võrdväärsed käesoleva menetlusega ja nendes taotleti erinevat lahendust.

135 Sellega seoses, nagu Euroopa Kohus rõhutas 18. juuli 2013. aasta otsuse Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518) punktis 136, et asjaomase isiku põhiõiguste tagamine, täpsemalt kaitseõiguste ja õiguse tõhusale kohtulikule kontrollile tagamine eeldab, et kohtus vaidlustamise korral kontrollib liidu kohus eelkõige, kas sanktsioonide komitee esitatud ülevaates märgitud põhjused on piisavalt täpsed ja konkreetsed, ning vajaduse korral, võttes arvesse esitatud teavet, kas konkreetsele põhjusele vastavate faktiliste asjaolude tegelik esinemine on tõendatud.

136 Siinses asjas, kooskõlas kohtupraktikast tulenevate nõuetega, tuvastavad põhjenduste ülevaates ja esimestes ning teistes täiendavates põhjendustes sisalduvad andmed teatud vähemalt individuaalseid, spetsiifilisi ja konkreetseid põhjusi, mille alusel pädevad asutused järeldasid, et hageja suhtes tuleb võtta piiravaid meetmeid (vt selle kohta kohtuotsus, 18.7.2013, Kadi II, C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, punkt 140).

137 Eelkõige põhjendused ja eriti esimesed ning teised täiendavad põhjendused, mis hagejale edastati, ei koosne pelgalt üldistest kinnitustest, vaid sisaldavad samuti rida detaile ja täpseid viiteid nii asjaomastele isikutele kui ka kõnealuste toimingute ajajärgule, kohale, kontekstile ja teistele asjaoludele.

138 Mis puudutab küsimust, kas neile põhjendustele vastavate faktide tegelik esinemine on tõendatud vastavalt 18. juuli 2013. aasta kohtuotsuse Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518) punktile 136, siis tähendab see, et tuleb kontrollida, kas need faktid on piisavalt kinnitatud, järeldamaks, et vaidlustatud otsus põhineb „arvestataval faktilisel alusel“ (kohtuotsus, 18.7.2013, Kadi II, C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, punkt 119), arvestades, et loetellu kandmise põhjused võivad rajaneda „terrorismiga seotuse kahtlustel, ilma et see mõjutaks nende kahtlustuste põhjendamise kontrollimist“ (kohtuotsus, 18.7.2013, Kadi II, C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, punkt 149).

139 Siinses asjas vastab tõele, et vaidlustatud otsuse vastuvõtmise hetkel ei olnud esitatud mingeid andmeid või tõendeid, et kinnitada selles esitatud põhjendusi hageja suhtes.

140 Mis puudutab uusi andmeid ja tõendeid, mis esitati kostja vastuse lisas B.5, ning nende vastavaid lisasid, siis vastab komisjon põhjendatult hageja argumentidele, mis on kokku võetud eespool punktis 130, et hageja ajab segi kaks erinevat küsimust, st esiteks menetluslik nõue, et oleks esitatud piisavalt spetsiifiline põhjenduste ülevaade ja edastatud see huvitatud isikule haldusmenetluse käigus (kohtuotsus, 18.7.2013, Kadi II, C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, punktid 111–116), ja teiselt poolt liidu kohtu poolt läbi viidav kontroll, kas sel viisil edastatud põhjenduste ülevaade põhineb arvestataval faktilisel alusel, pärast seda, kui ta on vajaduse korral palunud pädeval liidu asutusel esitada teavet või tõendeid (olgu siis konfidentsiaalsed või mitte), mis on selle kontrolli tarvis

asjassepuutuvad (kohtuotsus, 18.7.2013, Kadi II, C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, punktid 117–120). Kostja vastuse lisas B.5 esitatud uued asjaolud on nimelt mõeldud selleks ning Euroopa Kohtu poolt 18. juuli 2013. aasta kohtuotsuses Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518) esitatud põhimõtetega on kooskõlas võtta neid arvesse, et Üldkohus saaks teostada temal lasuvat seaduslikkuse kontrolli.

141 Mis puudutab hageja argumenti, et komisjon ei saa tugineda uutele andmetele või tõenditele, millele hagejal ei olnud võimalik vastata, siis piisab märkimisest, et hagejal oli võimalus vastata neile uutele asjaoludele nii oma repliigis kui ka kohtuistungil.

142 Mis puudutab hageja argumenti, mis on kokku võetud eespool punktis 131 ja mille kohaselt liidu kohtule tuleb edastada kõik viidatud konfidentsiaalsed asjaolud ja see kohus peab ise otsustama, mis tuleks huvitatud isikule edastada, siis tuleneb see 18. juuli 2013. aasta kohtuotsuse Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518) ilmselgelt ekslikust tõlgendamisest. Nimetatud kohtuotsuse punktis 122 märkis Euroopa Kohus nimelt, et liidu pädev asutus ei pidanud liidu kohtus esitama kõiki andmeid ja tõendeid, mis olid seotud sanktsioonide komitee esitatud põhjenduste ülevaates esitatud põhjendustega, kuna kui liidu pädeval asutusel on võimatu täita liidu kohtu taotlust (näiteks seetõttu, et loetelusse kandmist taotlenud riik või sanktsioonide komitee keelduvad talle edastamast kõnealust teavet ja tõendeid), siis peab see kohus tuginema pelgalt asjaoludele, mis talle edastati, ning sellel on viidatud kohtuotsuse punktis 123 esitatud tagajärjed. Mis puudutab viidatud kohtuotsuse punktis 125 jj Euroopa Kohtu esitatud arutluskäiku, mis on pühendatud konfidentsiaalsete asjaolude hindamise konkreetsele tehnikale, siis lähtub see sama kohtuotsuse punktis 124 toodud eeldusest, et liidu pädev asutus on need asjaolud eelnevalt vabatahtlikult liidu kohtule esitanud koos taotlusega käsitleda neid huvitatud isiku suhtes konfidentsiaalsena. Siiski täpsustas Euroopa Kohus ka sellise hüpoteesi juures 18. juuli 2013. aasta kohtuotsuse Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518) punktis 127, viidates 4. juuni 2013. aasta kohtuotsuse ZZ (C-300/11, EU:C:2013:363) punktile 63, et kui see asutus on vastu liidu kohtule esitatud andmetest kõigi või osa edastamisele, kuna neid tuleks huvitatud isiku suhtes käsitleda konfidentsiaalsena, siis see kohus viib vaidlustatud akti seaduslikkuse kontrolli läbi üksnes nende asjaolude põhjal, mis huvitatud isikule edastati.

143 Mis puudutab hageja argumenti tema kodust läbiotsimise käigus leitud tõendite kohta (vt eespool punkt 132), siis ei tule seda arvesse võtta, kuna High Court'i poolt nende tõendite põhjal tehtud järelduste põhjal võeti need tõendid ametlikus avalduses arvesse. Kuivõrd hageja meenutab, et ta mõisteti tema vastu algatatud kriminaalmenetluses õigeks seoses nende asjaoludega, siis piisab märkimisest – viitega kolmanda väite teise osa hindamisele –, et siinses asjas kohaldatav tõendamise tase ei ole sama mis kriminaalmenetluse tõendite puhul.

144 Mis puudutab eespool punktis 133 kokku võetud hageja argumenti, et Üldkohus ei peaks arvesse võtma Ühendkuningriigi kohtute järeldusi sellistes menetlustes, mille osaline ta ei olnud, siis märgib komisjon põhjendatult, et kuna kõnealused järeldused aitavad näidata, et esinesid mõistlikud põhjused kahtlustada või koguni uskuda, et hageja on seotud Al-Qaidaga, ja kinnitada seega põhjenduste ülevaates esitatud väiteid, siis on need asjassepuutuvad ja Üldkohus võib neid arvesse võtta. Komisjon väitis samuti põhjendatult, et Üldkohus võib omistada neile järeldustele erilist tähtsust, arvestades, et neid tegi liikmesriigi pädev kohus sellise kohtumenetluse raames, mis viidi läbi kooskõlas EIÕK artikliga 6 ja harta artikliga 47.

145 Lõpuks, mis puudutab Ühendkuningriigi kohtumenetlusi, millele Ühendkuningriik viitas ja milles hageja oli pooleks, siis ei oma mingit tähtsust, et need menetlused ei ole võrdväärsed käesoleva menetlusega ja et neis käsitleti erinevat lahendust, kuna need sisaldavad tõendeid, mis võivad toetada sanktsioonide komitee põhjenduste ülevaates hageja vastu esitatud väiteid.

146 Kõigist neist kaalutlustest ilmneb, et Üldkohus võib arvestada kõigi uute andmete ja tõenditega, mis lisati kostja vastuse lisasse B.5.

[…]

177 Pärast ametliku avalduse terviklikku ülevaadet ja kõigi sellele lisatud andmete ja tõendite ülevaatamist on Üldkohus veendunud, et vähemalt osa põhjenduste ülevaates ning esimestes ja teistes täiendavates põhjendustes esitatud põhjendustest, mille sanktsioonide komitee esitas, on piisavalt kinnitatud nende andmete või tõenditega, nii et nad jätavad mulje, et need põhinevad eriti arvestataval faktilisel alusel, mis peab vastu hageja mõnele ebamäärasele katsele neid ümber lükata.

178 Tuleb samuti arvestada teiste õiguskaitsevahenditega, mis olid hagejale kättesaadavad, kuid mida ta otsustas mitte kasutada.

179 Esiteks rõhutab Ühendkuningriik, et hageja ei olnud alates oma nime esmasest kandmisest sanktsioonide komitee loetellu kordagi üritanud võtta ühendust ÜRO Julgeolekunõukogu poolt tema resolutsiooniga 1904 (2009) kooskõlas mainitud ÜRO vahendajaga, et viimane algataks süvendatud uurimise, mis võiks viia tema nime kustutamiseni sanktsioonide komitee loetelust, ehkki Julgeolekunõukogu resolutsioon 2161 (2014) (punkt 48) kutsub riike üles „ärgitama isikuid ja üksusi, kes kavatsevad liikmesriigi või piirkondlikes kohtutes vaidlustada nende nime kandmist [sanktsioonide komitee] loetellu, või kes on seda juba teinud, pöörduma [sellest loetelust] kustutamise taotlusega vahendaja büroo poole“. Sellele tegematajätmisele ei ole mingit mõistlikku põhjendust, eriti kuna hageja väidab, et tal on argumendid, mis toetavad tema nime kustutamist sanktsioonide komitee loetelust.

180 Teiseks, pärast seda, kui hageja oli 28. jaanuaril 2013 esitanud kaebuse FCO 1. novembri 2012. aasta otsuse peale mitte esitada tema nimel taotlust kustutada ta nimi sanktsioonide komitee loetelust, loobus ta 17. oktoobril 2013 sellest kaebusest nõustumise avaldusega (consent order) (esitatud ametliku avalduse 4. lisana), pärast seda, kui High Court oli nõustunud, et FCO kasutas selle otsuse põhjendamiseks konfidentsiaalseid tõendeid, mis olid kättesaadavad üksnes kohtule, mitte aga hagejale.

181 Ilma et seda kohtu strateegiat kui sellist saaks hagejale ette heita, ei aita ka see kaasa, et kõrvaldada võimalikke kahtlusi, mis põhjendatult temal lasuvad, arvestades eespool hinnatud teavet ja tõendeid.

182 Kõike eelnevat silmas pidades tuleb märkida, et vähemalt teatud põhjendused, mis on mainitud põhjenduste ülevaates ja esimestes ning teistes täiendavates põhjendustes, on piisavalt täpsed ja konkreetsed, nad on kinnitatud ja kujutavad endast piisavat alust vaidlustatud otsuse toetamiseks (kohtuotsus, 18.7.2013, Kadi II, C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, punkt 130).

183 Sellest tuleneb, et vähemalt teatud hageja vastu esitatud väited põhjenduste ülevaates ja esimestes ning teistes täiendavates põhjendustes olid sellised, et põhjendada liidu tasandil piiravate meetmete võtmist tema vastu.

184 Järelikult tuleb neljas väide põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

Viies väide, et on rikutud proportsionaalsuse põhimõtet

185 Hageja väidab, et vaidlustatud otsus on õigusvastane, kuna komisjon ei hinnanud proportsionaalsust, kaaludes omavahel põhiõigusi ja tegelikku riski, mida hageja endast praegu peaks kujutama.

186 Komisjon, keda toetab nõukogu, vaidleb neile argumentidele vastu ja viitab 3. septembri 2008. aasta kohtuotsuse Kadi I (C-402/05 P ja C-415/05 P, EU:C:2008:461) punktidele 360–363.

187 Nimelt ilmneb 3. septembri 2008. aasta kohtuotsusest Kadi I (C-402/05 P ja C-415/05 P, EU:C:2008:461), et seoses rahvusvahelise üldsuse jaoks nii olulise üldise huvi eesmärgiga nagu võitlus vastavalt Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirjale kõikide vahenditega rahvusvahelise rahu ja julgeoleku ohtude vastu, mida kujutavad endast terroriaktid, ei saa selliste isikute rahaliste vahendite,

finantsvara ja muude majandusressursside külmutamine, kelle kohta Julgeolekunõukogu või sanktsioonide komitee on kindlaks teinud, et nad on seotud Osama bin Ladeni, Al-Qaida võrgu ja Talibaniga, iseenesest olla ebaadekvaatne või ebaproportsionaalne (vt kohtuotsus, 3.9.2008, Kadi I, C-402/05 P ja C-415/05 P, EU:C:2008:461, punkt 363 ja seal viidatud kohtupraktika; vt samuti selle kohta ja analoogia alusel kohtuotsus, 15.11.2012, Al-Aqsa *vs.* nõukogu ja Madalmaad *vs.* Al-Aqsa, C-539/10 P ja C-550/10 P, EU:C:2012:711, punktid 120–130). Siiski tuleb veenduda, et nende meetmete võtmise raames järgitakse huvitatud isikute menetluslikke õigusi ja eelkõige nende kaitseõigusi (vt selle kohta kohtuotsus, 3.9.2008, Kadi I, C-402/05 P ja C-415/05 P, EU:C:2008:461, punktid 367–370). Siinses asjas ilmneb hagi muude väidete hindamisest, et hageja menetlusõigusi järgiti tema nime vaidlusalusesse loetellu kandmise uuesti läbivaatamise menetluses nõuetekohaselt.

188 Kuivõrd hageja heidab konkreetselt komisjonile ette, et see ei kaalunud ise ühelt poolt tema suhtes võetud piiranguid ja teiselt poolt põhiõigusi ja tema väljendatud riski, siis piisab märkimisest, et selline kaalumine ei ole ette nähtud ei kohaldatavates õigusnormides ega kohtupraktikas. Vastupidi leidis Euroopa Kohus 18. juuli 2013. aasta kohtuotsuse Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518) punktis 107, et kui Julgeolekunõukogu asjakohaste resolutsioonide raames on sanktsioonide komitee otsustanud kanda isiku nime oma koondloetellu, peab liidu pädev asutus selle otsuse jõustamiseks liikmesriikide nimel tegema otsuse selle isiku kandmiseks loetellu või selle kande loetelus säilitamiseks nimetatud komitee esitatud põhjenduste ülevaate põhjal. Selles kontekstis on liidu pädeval asutusel üksnes need kohustused, mille Euroopa Kohus on tuvastatud 18. juuli 2013. aasta kohtuotsuse Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518) punktides 111 ja 112 (kaitseõiguste järgimine), 114 (esitatud põhjenduste hoolas ja erapooletu hindamine) ja 116 (põhjendus esitab individuaalsed, spetsiifilised ja konkreetsed põhjused, miks pädevad asutused leiavad, et puudutatud isiku suhtes tuleb kohaldada piiravaid meetmeid). Käesolevas asjas ilmneb ka hagi teiste väidete hindamisest, et hageja nime vaidlusalusesse loetellu kandmise uuesti läbivaatamise menetluse raames on neid kohustusi nõuetekohaselt järgitud.

189 Mis puudutab vaidlustatud otsuse proportsionaalsust, arvestades sellega, kui kaua aega on möödunud hageja nime kandmisest vaidlusalusesse loetellu, siis ei ole vaidlust selle üle, et hageja rahalised vahendid olid selle otsuse vastuvõtmise hetkeks külmutatud olnud pisut enam kui kuus aastat, ning vaid selle otsuse üle teostab Üldkohus käesoleva hagi raamis kohtulikku kontrolli.

190 Nagu aga siiski on eespool mainitud, siis hageja nime säilitamine sanktsioonide komitee loetelus ja seetõttu pärast uuesti läbivaatamist ka vaidlustatud loetelus tugineb mitte üksnes selle komitee esialgsele põhjenduste ülevaatele, vaid samuti mitmele värskemale nii ÜRO organite kui ka Ühendkuningriigi pädevate ametiasutuste ja kohtute hinnangule, et hageja kujutab endast ohtu riiklikule ja rahvusvahelisele julgeolekule. Niisiis oli eelkõige vaidlustatud otsuse tegemise hetkel kulunud vähem kui poolteist aastat sellest, kui High Court tunnistas põhjendatuks Security Service'i hinnangu, et hageja on endiselt Ühendkuningriigis elav esmatähtsusega islamiäärmuslane, kellel on seosed suure hulga äärmuslastega (vt eespool punkt 175).

191 Lisaks, nagu märgiti eespool punktis 181, leiab Üldkohus, et kuna hageja ei olnud astunud samme ÜRO vahendaja kaudu (vt punkt 179 eespool) ja loobus oma kaebusest High Court'is (vt punkt 180 eespool), siis võttis hageja tegevusjoone, mis ei aita kaasa, et võimalikult kõrvaldada temal põhjendatult lasuvaid kahtlusi, arvestades eespool hinnatud teavet ja tõendeid.

192 Lisaks ei esitanud hageja mingeid konkreetseid andmeid või tõendeid, mis võiks näidata, et ta ei kujuta endast enam ohtu riiklikule ja rahvusvahelisele julgeolekule.

193 Selles olukorras ei saa vaidlustatud otsust lugeda ebaproportsionaalseks, arvestades aega, mis on kulunud alates hageja nime kandmisest vaidlustatud loetellu.

194 Seetõttu tuleb viies väide põhjendamatuse tõttu tagasi lükata ja sellega koos jätta hagi tervikuna rahuldamata.

Kohtukulud

195 Vastavalt kodukorra artikli 134 lõikele 1 on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna komisjon on kohtukulude hüvitamist nõudnud ja hageja on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud mõista välja hagejalt.

196 Kodukorra artikli 138 lõike 1 kohaselt kannavad menetlusse astunud liikmesriigid ja institutsioonid ise oma kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (kolmas koda)

otsustab:

1. **Jätta hagi vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata osas, milles palutakse tühistada komisjoni 10. jaanuari 2007. aasta määrus (EÜ) nr 14/2007, millega 74. korda muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 881/2002, millega kehtestatakse teatavate Osama bin Ladeni, Al-Qaida võrgu ja Talibaniga seotud isikute ja üksuste vastu suunatud eripiirangud ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 467/2001, osas, milles see puudutab Mohammed Al-Ghabrat.**

2. **Jätta hagi ülejäänud osas põhjendamatuse tõttu rahuldamata.**

3. **Jätta M. Al-Ghabra kohtukulud tema enda kanda ja mõista temalt välja Euroopa Komisjoni kohtukulud.**

4. **Jätta Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi ja Euroopa Liidu Nõukogu kohtukulud nende endi kanda.**

Papasavvas Bieliūnas Forrester

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 13. detsembril 2016 Luxembourgis.

Allkirjad